

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาคนทุกยุคทุกสมัย ความเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม สภาพแวดล้อม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทำให้เกิดความจำเป็นในการยกระดับและการพัฒนาความรู้พื้นฐานของประชากรในประเทศให้สูงขึ้น จากสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปเป็นปัจจัยสำคัญที่จะต้องเผชิญและความท้าทายดังกล่าว คือ คุณภาพของคน กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดนโยบายปฏิรูปการศึกษาให้หน่วยงานการจัดการศึกษาในสังกัด ดำเนินงานใน 4 ด้าน คือ การปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน การปฏิรูประบบการบริหารการศึกษา และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติระยะที่ 8 (พ.ศ. 2540 – 2544) แสดงจุดเน้นให้ “คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” การศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญที่จะต้องพัฒนาคนให้มีคุณภาพเพื่อเป็นพลังการพัฒนาประเทศในอนาคต การประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาขึ้นใหม่ เพื่อนำไปสู่ “ความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม” ทั้งนี้ให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษา จากระดับกระทรวงลงเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาซึ่งเป็นหน่วยปฏิบัติที่จะทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อผู้เรียน

การปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการมุ่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในองค์ประกอบของการจัดการศึกษาทั้งปัจจัยต่างๆ และกระบวนการทำงานเพื่อหวังผลว่าคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจะสูงขึ้นเพื่อให้ทันต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคโลกาภิวัตน์ การปฏิรูปการศึกษาคงสำเร็จได้ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของคนไทยทุกคนไม่ว่าจะเป็นฝ่ายการเมือง ข้าราชการ ครูอาจารย์ บุคคลที่เกี่ยวข้องตลอดจนประชาชน องค์กร สถาบันต่างๆ มีการศึกษาปัญหา ประมวลองค์ความรู้ต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ มีการระดมผู้รู้ นักปราชญ์มาช่วยกันคิดช่วยกันสร้างเป้าหมายของการศึกษาไทย

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้มีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายการศึกษา มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาและดัชนีชี้วัดผลสัมฤทธิ์ แสดงผลงานความก้าวหน้าในการบริหารโรงเรียนตามเป้าหมายที่กำหนด ยุทธศาสตร์สำคัญในการดำเนินการนี้เรียกว่าการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management) เป็นนวัตกรรมทางการบริหาร ที่ใช้ในการปฏิรูปการศึกษาในหลายประเทศรวมทั้งในประเทศไทยด้วย นอกจากนั้นการบริหารงานในโรงเรียนต้องคำนึงถึงหลัก 6 ประการมาประกอบการบริหารคือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความรับผิดชอบ หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม และหลักความคุ้มค่า ทั้งหมดคือหลักธรรมรัฐ หรือ ธรรมาภิบาล (Good governance)

หลักการของการปฏิรูปการศึกษาที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การกระจายอำนาจจากส่วนกลาง / เขตพื้นที่ลงสู่สถานศึกษาให้มากที่สุด พร้อมๆ กับการให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ รวมถึงกำกับติดตาม ดูแล เพื่อช่วยให้โรงเรียนมีคุณภาพดีขึ้น ด้วยหลักการดังกล่าว จึงมีองค์การดำเนินงานเกิดขึ้นคือ คณะกรรมการโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย ผู้ปกครอง ผู้แทนชุมชน ศิษย์เก่า ผู้ทรงคุณวุฒิ ครู ผู้บริหารโรงเรียน และบางแห่งมีตัวแทนของนักเรียน ร่วมด้วย (รุ่งเรือง สุชาภิรมย์. 2544 : 12)

แผนแม่บทในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่กำหนดวิสัยทัศน์ และยุทธวิธี ดำเนินการไปสู่ความหวังแห่งความสำเร็จในระยะเวลาที่กำหนดได้นั้นจะต้องมีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ รูปธรรม ความคาดหวังหนึ่งนั้น คือ การสร้างคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนตามที่ได้ประกันคุณภาพเอาไว้ และจะต้องสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540 - 2544) ซึ่งหลากหลายกระบวนการที่เป็นแนวทางในการปฏิบัติไปสู่ความสำเร็จตามแผนยุทธศาสตร์ ทั้งหมดนั้นจะต้องเป็นที่ยอมรับของคณะกรรมการโรงเรียน คณะครู อาจารย์ของโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานต้นสังกัดในระดับจังหวัด (กรมสามัญศึกษา. 2544 : 19)

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษา 3 ระดับ คือ ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีโรงเรียนในสังกัด 30,715 โรงเรียน ดำเนินการตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดนโยบายการประกันคุณภาพทางการศึกษา โดยจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 โดยเน้นหนักในการประกันคุณภาพการศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ การประกันประสิทธิภาพ

ทางการศึกษา การประกันคุณภาพทางการศึกษา การประกันโอกาสทางการศึกษา และการประกันความปลอดภัย โดยเฉพาะในด้านการประกันคุณภาพทางการศึกษา เป็นเรื่องที่สำคัญที่จะส่งผลให้การประกันด้านอื่นประสบความสำเร็จไปด้วย มาตรการหนึ่งที่จะทำให้การประกันประสิทธิภาพทางการศึกษาประสบความสำเร็จ สนับสนุนให้โรงเรียนจัดทำ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ระยะ 3 - 5 ปี หรือธรรมนูญโรงเรียน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการให้ชุมชน ผู้รับบริการการศึกษา เข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษา ซึ่งที่ผ่านมาเป็นที่ปรากฏชัดเจนว่าการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นหน้าที่ของรัฐฝ่ายเดียวไม่สามารถสนองความต้องการและความพอใจให้กับสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงควรให้ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วม โดยการกำหนดบทบาทแต่ละฝ่ายให้ชัดเจน ในการสนับสนุนส่งเสริมเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้มีคุณลักษณะตามที่หลักสูตรต้องการ (สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอคำม่วง. 2541 :1-2)

การบริหารโรงเรียนโดยมีธรรมนูญโรงเรียนเป็นแผนแม่บทในการบริหาร สนับสนุนการกระจายอำนาจบริหารส่งเสริมให้ชุมชนคณะกรรมการโรงเรียน ผู้ปกครองมีบทบาท และได้รับผลประโยชน์มากขึ้น โรงเรียนได้รับความร่วมมือการยอมรับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง และชุมชนมากขึ้น คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสูงขึ้น เป็นมาตรฐานยิ่งขึ้น

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ได้ดำเนินการปฏิรูปการศึกษาตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 โดยปฏิรูปทั้ง 4 ด้านคือ การปฏิรูปโรงเรียน การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนและปฏิรูปกระบวนการบริหาร โดยได้กำหนดยุทธศาสตร์การสร้างเสริมคุณลักษณะโรงเรียน คุณลักษณะครู และคุณลักษณะนักเรียนที่พึงปรารถนาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ไว้ระหว่าง พ.ศ. 2539 - 2543

การปฏิรูปโรงเรียนในส่วนการปฏิรูประบบการบริหารการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ได้ตระหนักถึงภารกิจที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายปฏิรูปการศึกษา โดยกำหนดให้โรงเรียนในสังกัดในสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ 18 แห่ง กลุ่มโรงเรียน 100 กลุ่มโรงเรียน โรงเรียน 578 โรงเรียน ในปีการศึกษา 2542 ให้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หรือธรรมนูญโรงเรียน (School Charter) ระยะที่ 1 (ปีการศึกษา 2542 - 2544) โดยโรงเรียนกำหนดกิจกรรมดำเนินการด้วยการวิเคราะห์เป้าหมายการจัดการศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และสภาพความต้องการของโรงเรียน ชุมชน สังคม

ให้ครอบคลุมแนวทางปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ทั้ง 4 ด้าน แล้วให้โรงเรียนใช้เป็นแนวปฏิบัติในการปฏิรูปโรงเรียนตั้งแต่ปีการศึกษา 2542 เป็นต้นมา ปีการศึกษา 2544 นับเป็นปีที่ 3 ของการใช้แผนยุทธศาสตร์ของโรงเรียน ระยะที่ 1 การดำเนินงานตามแผนงานที่ได้วางไว้ น่าจะทำให้เห็นผลความสำเร็จหรือพบปัญหาในการปฏิบัติตามแผนบ้างแล้ว

ผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียนที่ต้องนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติโดยใช้แผนยุทธศาสตร์ที่มีธรรมนูญโรงเรียนเป็นแผนแม่บทในการบริหารโรงเรียนไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้เกิดความสำเร็จได้ในโรงเรียนประถมศึกษาชั้นนั้นจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือและการมีส่วนร่วมจากครู และบุคลากรในโรงเรียนทุกขั้นตอนของการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ การมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติ จึงถือเป็นหัวใจสำคัญของการมุ่งสู่ความสำเร็จในการบริหารจำเป็นที่ผู้บริหารจะต้องสร้างกลไกต่างๆ เพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกันหรือการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ

จากบทบาทภาระหน้าที่อันสำคัญของครูประถมศึกษา หากครูไม่ตระหนักหรือไม่เห็นความสำคัญตามนโยบายปฏิรูปการศึกษา ขาดการมีส่วนร่วมในการนำธรรมนูญโรงเรียนมาใช้ในการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นเรื่องยากที่จะให้เกิดผลสำเร็จตามนโยบาย ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการนำธรรมนูญโรงเรียนไปใช้ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ว่าการนำธรรมนูญโรงเรียนไปใช้ในโรงเรียนนั้น ครูมีส่วนร่วมในระดับใด มีปัญหาและแนวทางแก้ปัญหากการมีส่วนร่วมอย่างไร เพื่อนำผลการวิจัยไปปรับใช้ และเป็นแนวทางในการนำ ธรรมนูญโรงเรียนไปใช้ในโรงเรียนประถมศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลสูงสุด นำไปสู่การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพของโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของครูในการนำธรรมนูญโรงเรียนไปใช้ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการนำธรรมนูญโรงเรียนไปใช้ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ของครูที่สอนในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน
3. เพื่อค้นหาปัญหากการมีส่วนร่วมของครูในการนำธรรมนูญโรงเรียนไปใช้ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์

4. เพื่อศึกษาแนวทางแก้ปัญหา การมีส่วนร่วมของครูในการนำธรรมเนียมโรงเรียนไปใช้ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ตามความคิดเห็นของครู

กรอบแนวคิดของการวิจัย

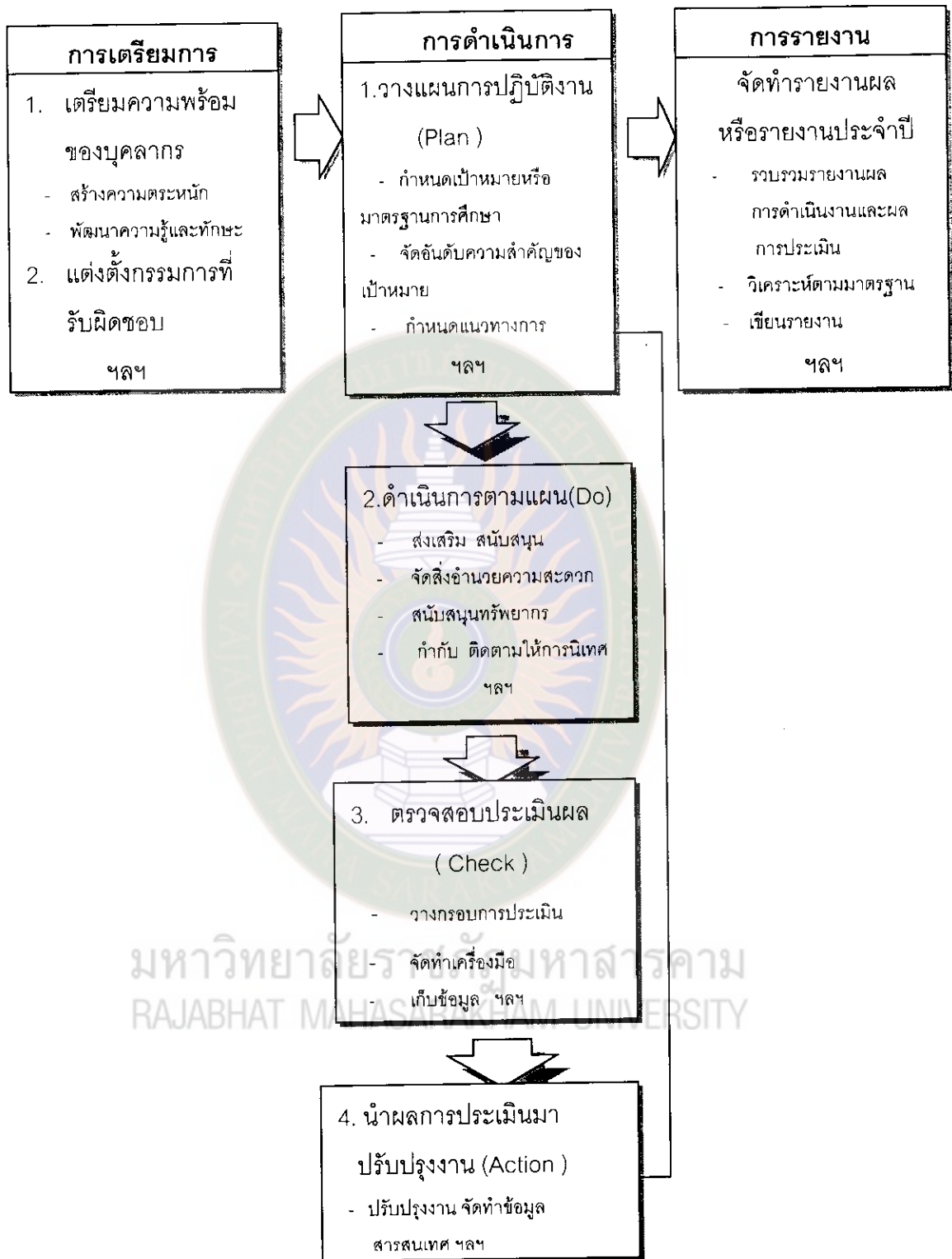
การวิจัยครั้งนี้ใช้กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการนำธรรมเนียมโรงเรียนไปใช้ในโรงเรียน 3 ขั้นตอน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543 :

13) คือ

1. ขั้นตอนการเตรียมการ
  - 1.1 การเตรียมความพร้อมของบุคลากร
  - 1.2 การแต่งตั้งกรรมการที่รับผิดชอบ
2. ขั้นตอนการดำเนินการ
  - 2.1 การวางแผนการปฏิบัติงาน (Plan)
  - 2.2 การดำเนินการตามแผน(Do)
  - 2.3 การตรวจสอบประเมินผล (Check)
  - 2.4 การนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน(Action)
3. ขั้นการรายงาน

การจัดทำรายงานผลหรือรายงานประจำปี

แผนภาพที่ 1 แสดงขั้นตอนการมีส่วนร่วมของครูในการนำธรรมนูญโรงเรียนไปใช้

(ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 13)

สมมุติฐานการวิจัย

ครูที่สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ขนาดต่างกัน มีส่วนร่วมในการนำธรรมเนียมโรงเรียนไปใช้ ทั้งด้านการเตรียมการ ด้านการดำเนินการ ด้านการรายงานทั้งรายด้าน และโดยรวมแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. เป็นข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาระดับการมีส่วนร่วมของครูในการนำธรรมเนียมโรงเรียนมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล
2. เป็นแนวทางส่งเสริมและพัฒนาการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรทางการศึกษาในการนำธรรมเนียมโรงเรียนไปสู่การปฏิบัติ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการนำธรรมเนียมโรงเรียนไปใช้ในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 578 โรงเรียน โดยมีประชากร และตัวแปรที่จะทำการศึกษาดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ในปีการศึกษา 2544 จำนวน 578 โรงเรียน จำนวนทั้งสิ้น 7,006 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยการคำนวณตามสูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973 : 27 อ้างถึงใน ประสิทธิ์พลศรีพิมพ์, 2542 : 90) โดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างครูทั้งสิ้น 378 คน จากโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 67 คน , โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 154 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่ 157 คน

2. ตัวแปรในการวิจัย ได้แก่

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ขนาดโรงเรียน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ขนาด ดังนี้

- 1) โรงเรียนขนาดเล็ก
- 2) โรงเรียนขนาดกลาง
- 3) โรงเรียนขนาดใหญ่

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ระดับการมีส่วนร่วมของครูในการนำธรรมเนียมโรงเรียนไปใช้ในโรงเรียนประถมศึกษา ตามขั้นตอนการปฏิบัติงาน 3 ขั้นตอนดังนี้

2.2.1 ขั้นการเตรียมการ

2.2.2 ขั้นการดำเนินการ

- การร่วมกันวางแผนการปฏิบัติงาน (Plan)
- การร่วมกันดำเนินการตามแผน (Do)
- -การร่วมกันตรวจสอบประเมินผล (Check)
- การร่วมกันนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน (Action)

2.2.3 ขั้นการรายงาน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ระดับการมีส่วนร่วม หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมของครูในการเข้าไปร่วมรับผิดชอบงานการนำธรรมเนียมโรงเรียนไปใช้ในโรงเรียนตามขั้นตอนการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดคุณภาพ 3 ขั้นตอน เริ่มตั้งแต่ ขั้นการเตรียมการ ขั้นการดำเนินการ ขั้นการรายงาน ระดับการมีส่วนร่วมของครูดังนี้

1.1 ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด หมายถึง ครูมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดคุณภาพ 3 ขั้นตอนทุกครั้ง

1.2 ระดับการมีส่วนร่วมมาก หมายถึง ครูมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดคุณภาพ 3 ขั้นตอน เกือบทุกครั้ง

1.3 ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง หมายถึง ครูมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดคุณภาพ 3 ขั้นตอน บ่อยครั้ง

1.4 ระดับการมีส่วนร่วมน้อย หมายถึง ครูมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดคุณภาพ 3 ขั้นตอน เป็นครั้งคราว

1.5 ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด หมายถึง ครูมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดคุณภาพ 3 ขั้นตอน แทบไม่ได้ร่วม

2. การมีส่วนร่วมในการนำธรรมนูญโรงเรียนไปใช้ หมายถึง การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามลักษณะการมีส่วนร่วม จำแนกได้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 การมีส่วนร่วมในขั้นการเตรียมการ หมายถึงการมีส่วนร่วมในการเตรียมความพร้อมของบุคลากร โดยการสร้างความตระหนักและพัฒนาความรู้ทักษะการปฏิบัติงาน การแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงาน

2.2 การมีส่วนร่วมในขั้นการดำเนินการ หมายถึง การปฏิบัติกรอย่างมีส่วนร่วม 4 ขั้นตอนคือ การวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Do) การตรวจสอบประเมินผล (Check) การปรับปรุงงาน (Action)

2.2.1 การมีส่วนร่วมในการวางแผน หมายถึง การมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานในการนำธรรมนูญโรงเรียนมาใช้โรงเรียน

2.2.2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผน หมายถึง การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามแผนงานในการนำธรรมนูญโรงเรียนมาใช้ในโรงเรียน

2.2.3 การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบประเมินผล หมายถึง การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบประเมินผลการปฏิบัติงานในการนำธรรมนูญโรงเรียนมาใช้ในโรงเรียน

2.2.4 การมีส่วนร่วมในการนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน หมายถึง การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อนำผลการตรวจสอบมาปรับปรุงงานในการนำธรรมนูญโรงเรียนมาใช้ในโรงเรียน

2.3 การมีส่วนร่วมในขั้นการรายงาน หมายถึง การมีส่วนร่วมของครูในการรายงานผลการปฏิบัติงานในการนำธรรมนูญโรงเรียนมาใช้ในโรงเรียน

3. ธรรมนูญโรงเรียน หมายถึง แผนแม่บทในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นข้อตกลงร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยคณะกรรมการสถานศึกษา กำหนดเป้าหมาย และแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในช่วงระยะเวลาที่กำหนด

4. แนวทางแก้ไขปัญหา หมายถึง ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการแก้ปัญหาการมีส่วนร่วมของครูในการนำธรรมนูญโรงเรียนไปใช้ในโรงเรียนทั้ง 3 ขั้นตอน คือ ขั้นการเตรียมการ ขั้นการดำเนินการ ขั้นการรายงาน

5. ครู หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์

6. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด หมายถึง สำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดกาฬสินธุ์

7. สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ /กิ่งอำเภอ หมายถึง สำนักงาน
การประถมศึกษาอำเภอหรือสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอ ที่สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์

8. ขนาดของโรงเรียน หมายถึง ขนาดของโรงเรียนประถมศึกษา ตามเกณฑ์ของ
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกำหนด

8.1 โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 1 – 120 คน

8.2 โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 121 – 300 คน

8.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 301 คนขึ้นไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY